מיפלגת העבודה נקרעת בין ניסיונות ההשתלטות המחודשים של ספיר עליה לבין הססנותו ופחדיו מדיין של ראש־הממשלה

מורה נבוכים לנפתולי הסיעות במיפלגת העבודה

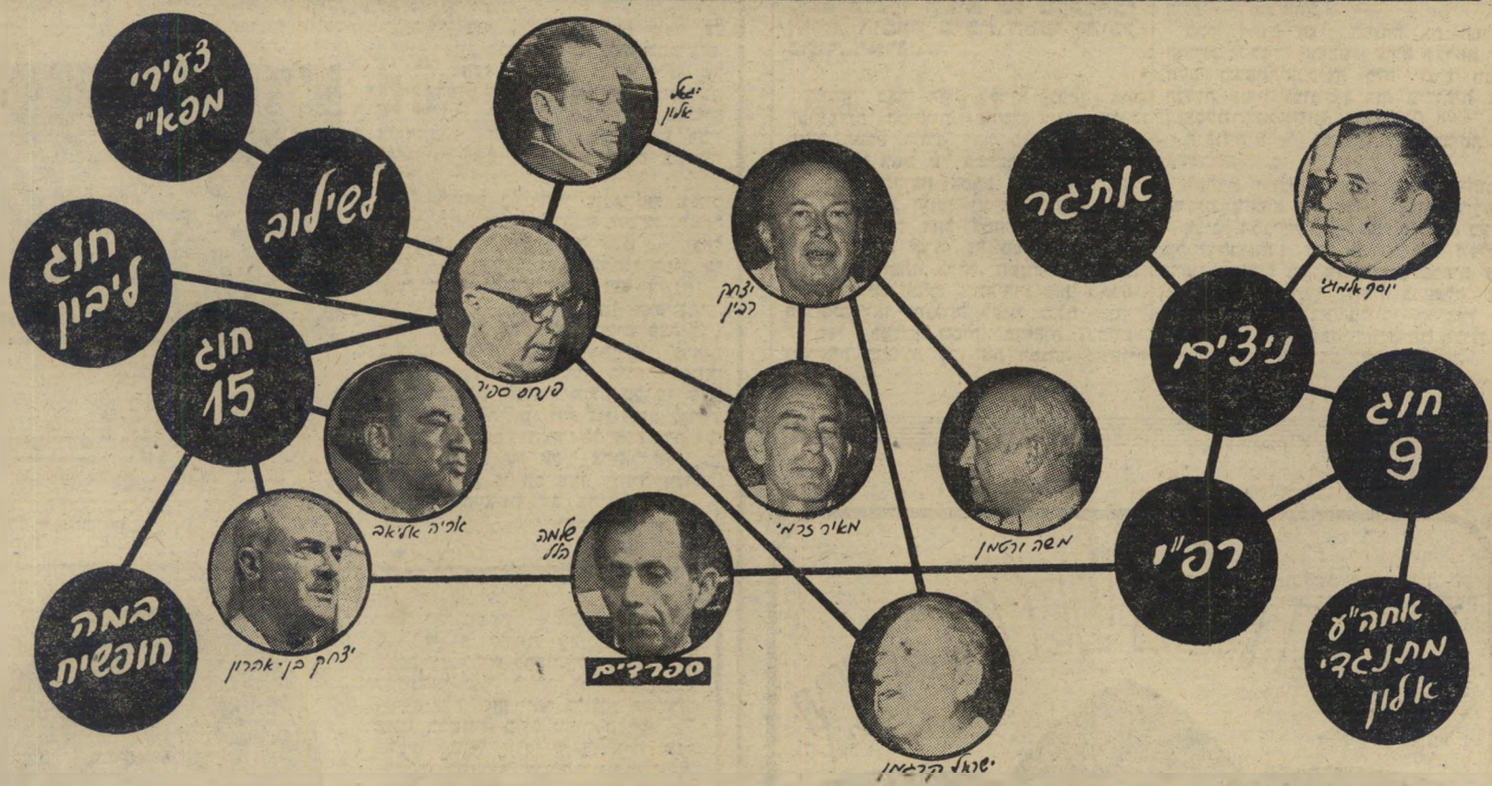

השסק מתפרק

מאת יוסי ינאי

עוד לא דמו חברי מיפלגת העבודה לכיתת בית־ספר, המחולקת לקבוצות יריבות, כמו בשבועיים האחרונים.

כמו בכיתה, גם במיפלגת העבודה יש קבוצות התומכות במורה וקבוצות המתנגדות לו; קבוצות הנשענות על אהבת המנהל וקבוצות אשר קמו רק בגלל שינאתן למנהל; קבוצות של ילדים שאוהבים את הבנות, וקבוצות אשר על דיגלן חרות: „למשוך לבנות בצמות."

כמו אצל ילדים, גם במיפלגת העבודה יש כאלה החברים בשתי קבוצות ויותר, אלה המשתתפים ב„פעולות" של קבוצה אחת ורצים למסור דו"ח על הפעולה לקבוצה היריבה.

אלא שלא כבבית־הספר, במיפלגת העבודה אין כל חוקי־משחק. כל אחד עושה את הישר בעיניו. כל אחד פועל לפי הבנתו הפוליטית באותה שניה שבה הוא נדרש לכך, מבלי שיהסס כלל להחליף את דעתו כעבור יומיים, בטענה כי „בפוליטיקה הכל מותר."

ספיר מארגן מחדש

י„אפשר לחלק היום את מיפלגת העבודה לחטיבות הידועות — מפא"י אחדות העבודה ורפ"י. בתוך כל אחת מחטיבות אלו רב השונה מן המאחד. אך אפשר לחלק את העבודה, ובעיקר את מפא"י, אשר קמה בשבועות האחרונים והיתה שוב לגורם גלוי ומוצהר, לשלושה גושים אשר גם אותם קשה להגדיר באופן מוחלט.

בראש הגוש הפעיל ביותר עומד פינחס ספיר. מאז חזר שר־האוצר לשעבר מגיסי עתו האחרונה לחו"ל, החליט להפגין שוב את כוחו במיסגרת מיפלגתו, לארגן את מפא"י מחדש, והוא אכן עושה זאת בהצלחה מרובה.

נוסף להחלטתו לארגן את מפא"י מחדש מארגן ספיר, בחושו הפוליטי הבריא, מיפלגה גדולה הרבה יותר: מיפלגת היונים.

לצד ספיר עובדת בפועל, ללא כל הסתר, צמרת משרד־האוצר כולה. במיזגון הכנסת ניתן להבחין פעמים רבות בספיר ליד שולחן אחד, כשלידו כל צמרת מישרדו לשעבר, ובשר־האוצר הנוכחי, יהושע רבינוביץ, הקורא עיתון כשהוא יושב בגפו ליד שולחן אחר.

נוסף לצמרת מישרד־האוצר ריכז סביבו ספיר ארבעה חברי־כנסת העושים ככל שהוא מצווה עליהם: עדי יפה, העומד אף בראש קרן־ספיר; אברהם זילברברג, דמות הלקוחה ישר מתמונות מפא"י במלוא זוהרה; יוסי שריד, בן־טיפוחיו של ספיר מזה עשר שנים וצבי גרשוני.

בהיותו מנהיג היונים, נתונים להשפעת ספיר כל אותם חוגים חדשים שהוקמו לאחרונה במערך, כמו חוג ה־15, החוג הראשון של היונים המוצהרות, שאותו הקים, באופן רישמי, יוסי שריד. דיעותיהם הפוליטיות המוגדרות של לובה אליאב ויצחק בן־אהרון, שאותם אי־אפשר לשייך לשום חוג, משייכות אותם ממילא למחנהו של ספיר.

אליאב עמד, בשבוע שעבר, לפרוש מן מיפלגת העבודה, אם־כי לא התכוון להחזיר את המנדט שלו בכנסת. רק לחץ כבד של ספיר שיכנעו להקפיא בינתיים תוכנית זו.

חוגי היונים במערך

ה תוגדח של חוג ה־15, במה־חופשית, היא יצירת־כסיו חבלעדית של ספיר אחרי שהוא החליט להרחיב את חוג ה־15. אברהם זילברברג זימן לפגישה, באמצעות פיתקאות מודפסות ובלתי־חתומות, את כל היונים במיפלגת העבודה. כאילו בחשאי נערכו כבר שתי פגישות של חוג זה, ועורכו סערה גדולה במיפלגת. אולם למרות דרישות ראש־הממשלה והסובבים אותו להפסיק את פעילות החוג, לא נעתר לו ספיר, וחוג מוסיף להיפגש ולהתרחב.

חוג אחר, אשר אינו שייך למיפלגת העבודה אך נמצא בשליטת מיפלגה זו הוא חוג הח"כים הספרדים. יוזם החוג הוא ח"כ חביב שמעוני, חידוש כיונה וכתומך נלהב של ספיר. הדמות הבכירה בחוג זה, באופן רישמי, היא שר־המישטרה שלמה הילל, אשר ניסה בשלב מסוים להפוך את החוג לעמדת־כוח פרטית שלו, אולם דיעותיו הפוליטיות של הילל רחוקות מאלה של ספיר, ושמעוני קיבל רמז לחסום את הילל.

חוגי הצעירים והחוג־לשילוב במפא"י סרים גם הם למישמעתו של ספיר. ספיר אף עומד להטיל את כל כובד מישקלו כדי להשפיע, אצל צעירי מפא"י, במילחמה המתרחשת שם בין הח"כים יוסי שריד ומיכה חריש, כשספיר יטה את חכף לטובת שריד כמובן.

בחודש מארס עומד לחתפטר מרכז חוג הצעירים במפא"י, יחיאל לקט. כיום קיימים שלושה מועמדים לרשת את לקט: דני קורן, בנו של מי שהיה ח"כ, הרומני של מפא"י יצחק קורן, השוהה עתה בלונדון; יהאיל גוטמן, עוזרו של שר־המישפטים חיים צדוק, ונתן רענן, סגנו של לקט כיום.

לדעת שריד יש למנות לתפקיד זה את רענן, שכן ברור שהוא יהיה הממושמע ביותר והסר־חדיעה־העצמית מכל השלושה. ספיר מתכוון לחסוך את רענן יורשו של לקט.

קיים גם חוג ליבון. זהו החוג היוני ביותר במיפלגת העבודה, והוא התכנס כבר מספר פעמים, עד לפני כארבעה חודשים. החוג, שבו חברים אנשי מיפלגת העבודה שאינם חברי־כנסת, כמו עורך אות לשעבר דויד שחם, וצבי כסה, הוא לא התכנס מזה ארבעה חודשים והשאלה אם הוא עדיין מתפקד. במידה שכן, חוא יעמוד בוודאי לרשות ספיר במאבק נגד הניצים.

חוגי הניצים

עומת ספיר ניצב גוש חניצים שבקרב חברי מיפלגת־העבודה. ניצים